

Sylabus předmětu Variabilita a adaptabilita člověka (jaro 2023)

Čtvrtek 13.00–15.00 hodin, BP1

22. 2. 2023

1) Historické přístupy k variabilitě člověka, rasové teorie, pojetí rasy v antropologii, rasová teorie dnes (MJ)

Historical approaches to human variability, racial theories, the concept of race in anthropology, racial theory today

29. 2. 2023

2) Vznik a příčiny genotypové a fenotypové variability člověka (rekombinace, genetický drift, selekce, plasticita), vyjádření fenotypové a genetické diverzity, koncept variability člověka v současné antropologii (MJ)

Origins and causes of human genotypic and phenotypic variability (recombination, genetic drift, selection, plasticity), expression of phenotypic and genetic variance, concept of human variability in contemporary anthropology

7. 3. 2023

3) Systém lidských adaptací: vztah variability a adaptability, adaptace, adaptabilita, aklimatizace, limity přizpůsobení, individuální a populační úroveň (MJ)

System of human adaptations: relation of variability and adaptability; adaptation, adaptability, acclimatization, limits of adaptation on individual and population level

14. 3. 2023

4) Milníky na cestě k současnému člověku: rané adaptace, encefalizace, kulturní adaptace, zemědělská a průmyslová revoluce, život v civilizaci (MJ)

Milestones on the path to modern human: early adaptations, encephalization, cultural adaptations, agricultural and industrial revolution, adaptations in modern civilizations

21. 3. 2023

5) Osidlování nových území – adaptace na fyzikální faktory prostředí I: pigmentace, barva očí, barva vlasů, morfologie a struktura vlasů, význam melaninu v organismu a jeho role v evoluci člověka, faktory ovlivňující pigmentaci (MJ)

Expansion to new areas - adaptation to physical environmental factors I: pigmentation, eye color, hair color, morphology and structure of hair, the importance of melanin in the body and its role in human evolution, factors influencing pigmentation

28. 3. 2023

6) *Biocultural adaptations of indigenous Amazonians (PB)*

Biokulturní adaptace domorodých obyvatel Amazonie

4. 4. 2023

7) Osidlování nových území – adaptace na fyzikální faktory prostředí II: Adaptace na chlad, teplo, vysokohorské podmínky a stav beztlíže (MJ)

Expansion to new areas – adaptation to physical environmental factors II: Adaptation to cold, heat, high altitude and zero gravity

11. 4. 2023

8) Tvarová a velikostní variabilita současných lidských populací (MJ)

Shape and size variability of modern human populations

18. 4. 2023

9) Růst lidských populací – adaptace na biologické faktory prostředí I: Polymorfismy krevních skupin, ABO systém krevních skupin, Rh systém, vztah krevních skupin k infekčním chorobám. HLA systém (MJ)
Growth of human populations I – adaptation to biological environmental factors I: Polymorphisms of blood groups, ABO system of blood groups, Rh system, relation of blood groups to infectious diseases, HLA system.

25. 4. 2023

10) Růst lidských populací – adaptace na biologické faktory prostředí II: Varianty lidského hemoglobinu, geografická distribuce alely srpkovité anémie ve vztahu k malárii, talasemie, genetická variabilita (MJ)
Growth of human populations – adaptation to biological factors of the environment II: Human hemoglobin variants, geographical distribution of the sickle cell anemia allele in relation to malaria and thalassemia, genetic variability

2. 5. 2023

11) Nové zdroje potravy – potravní adaptace a metabolismus I: potravní pyramida, specifika lidských potravních adaptací, variabilita v hodnotách bazálního metabolismu, hladovění, podvýživa, obezita (MJ)
New sources of food – food adaptation and metabolism I: food pyramid, specifics of human food adaptations, variability in values of basal metabolism, starvation, malnutrition, obesity

9. 5. 2023

12) Nové zdroje potravy – potravní adaptace a metabolismus II: Adaptace člověka na různé zdroje potravy, laktózová tolerance, vnímavost fenylythiokarbamidů (MJ)
New sources of food – food adaptation and metabolism II: Human adaptation to various food sources, lactose tolerance, sensitivity to phenylthiourea

16. 5. 2023

Rezervní hodina